

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára . . . 4 .
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Deva, Regina Maria-u. 12., hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:
LAUFER VILMOS

Felelős szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Perián Péter polgármester évi jelentése Deva város 1929 évi ügyeiről

Deva város interimár bizottsága csütörtökön, január 9-én este hat órai kezdettel ülést tartott. Az ülésen Perián Péter polgármester, illetve interimár bizottság elnöke elnökölt, aki ezen az ülésen olvasta fel a város 1929 évi ügyeiről elkészített jelentését. A jelentést az alábbiakban ismertetjük:

A jelentés három részre oszlik. Az első az adminisztrációs ügyekkel foglalkozik.

Iktattak az 1929 évben 6062 darab ügyiratot, amelyből elintézetlen maradt az év végével mintegy 250, amelyek legtöbbje jelentéktelen dolgokat tartalmaz, mint hirdetések és egyebek. 153 ügyirattal több volt az elmúlt évben, mint 1928-ban.

A tisztviselők létszáma az elmúlt esztendőben nem változott, fegyelmi eljárást egy tisztviselő ellen sem indítottak.

Az anyakönyvi hivatalt a polgármester vezette Ilie Ioan városi főjegyzővel együtt. Bejegyezték 203 születést, 85 házasságot és 213 halálesetet, vagyis a születések száma az előző évi számot meghaladta 24-gyel, a házasságnál 4-gyel s a halálozásnál 7-tel.

A városi egészségügyi hivatalt dr. Hosszu Jenő főorvos vezette, akinek egy titkár és egy agent sanitar volt segítségére. Az elmúlt évben összesen 177 ragályos megbetegedés történt, amelyből 5 halállal végződött, a többi gyógyult vagy kezelés alatt áll.

A városi állatorvosi hivatalt Hoffer Nándor városi főállatorvos vezette, aki egyúttal a vágóhídi állatorvosi tisztet is betöltötte. A városi vágóhídon vágtak összesen 20,363 állatot, vagyis 324-gyel többet mint az 1928 évben. És pedig belföldi fogyasztásra vágtak 922 nagy marhát, 773 borjut, 1533 szopos borjut, 2045 sertést, 456 süldőt, 11 szopós malacot, 403 juhot és kecskét, 2227 bárányt és gidót, összesen 8,370 állatot. A belföldi fogyasztás tehát az előző évihez képest 447 darabbal csökkent.

Exportáltak 5815 nagy állatot, 2952 borjut, 1023 szopós borjut, 1178 sertést, 119 süldőt, 260 juhot és kecskét, 206 bárányt és gidót, összesen 11,993 darabot, 671 darabbal tehát többet mint az elmúlt esztendőben.

Három hónapig a száj és körömfájás miatt a vásárok betiltattak, ami a városnak mintegy 100—150,000 lei kárt okozott.

A pénzügyi helyzet a nehézségek mellett aránylag kielégítő. A múlt évi költségvetésben előirányzott összegeken kívül még 21,000 többlet folyt be, úgy, hogy a költségvetés szerint az összes kiadások teljesíthetők voltak. A város egyik legnehezebb tétele a Timişiana banknál fennálló tartozása, amit most csupán 1,750,000 leit tesz ki. Az elmúlt évben összesen 1,460,000 leit fizettek ki tőkében.

Az adóbeszedés a rendes mederben folyt, úgy, hogy a város minden fizetését teljesíthette a maga idejében.

A jelentés harmadik része az investálásokkal foglalkozik. Különös figyelemben részesítette a város az elmúlt évben a város külső részeit. Így kikövezte a Sturdza, a Cogălniceanu, a

Porumbescu Griviței utcákat, utóbbi az őrháztól, a városi vágóhidat s az udvarának a felét. Javitotta a Villanytelep, a Maiorescu utcákat, összesen 8200 négyzetméter kövezést teljesített s a Gojdu utcának a felét.

Az óvoda épületén nagyobb javítást eszközölt, ahol igazgatónői lakást csináltatott, a járványkórház és a vágóhídon eszközölt nagyobb javításokat. Megnagyobbította a Népkeretet, ahol az öntözés céljaira egy motorerőre berendezett kutat furatott, utcaközépi világítást csinált a Şaguna (Dobay) Pr. Carol (Hunyadi-utca egy részén egész a kórházig s a tűzoltóság részére egy motorfecskendőt vett más egyéb felszerelési cikkekkel. Tejvizsgáló hivatalt állítottatott fel.

Az összes beruházások mintegy másfél millió lejt tettek ki, amely a nehéz viszonyok miatt igazán nagy összeg.

Ezzel végződik a jelentés s mi nem mulaszthatjuk el kifejezésre juttatni ama véleményünket, hogy a városi tisztviselők létszámának változatlanága a polgármester s a tisztviselőkar közötti tükés harmonikus állapotnak a jele, amely lehetővé teszi, hogy a városnál minden munka a maga idejében legyen elvégezhető. A városi adók bevételezésének rendes módja pedig azt tanúsítja, hogy a polgárság a legnagyobb szeretettel viseltetik Perián Péter polgármester irányában, akinek működésével mindenképpen meg van elégedve.

Emiatt reméljük, hogy Perián Péter ideiglenes bizottsági elnök, néhány hét múlva ismét Deva város polgármestere lesz. Az eddigi bizalom teljes mértékben predestinálja arra, hogy ezt az állást Deván továbbra is betöltse.

Köteles takarékoság

A takarékoság az ember egyik erénye. Aki nem tud takarékoskodni, az a mai gazdasági rendszer mellett semmire sem tud menni s azt a világ is megítéli. Így volt ez a régi „boldog béke” korszakában is. Számptalan közmondás tanuskodik erről. Krajcárból lesz a forint. Aki a keveset nem becsüli, az a sokat sem érdemli. Satöbbi. S a boldog béke világban úgy is volt, hogy aki kitartóan takarékoskodott, az néhány év vagy évtized alatt össze tudott gyűjteni annyit magának, amennyire szüksége volt ahhoz, hogy ne legyenek megélhetési gondjai.

Hol vannak ma ezek az idők — sóhajt fel a mai ember. Reggeltől estig lótnak futunk, három ember helyett dolgozunk, reggeltől estig semmi egyéb nem gondolunk, mint a munkára és még sincsen semmi látszata. Nehéz a megélhetés, minden drága, drága a lakbér s ha valami meg is maradna, jön az adó végrehajtó és elviszi adóba. Hová legyen az ilyen ember, hogy lehet akkor a mai világban takarékoságról beszélni? Szinte komikusnak tetszik az elkeseredett ember előtt ez a szó „takarékoság”.

Pedig éppen azt akarjuk mondani, hogy a mai időben éppen szükségünk van a takarékoságra. És éppen most van szükségünk. De nem is a takarékoságra, hanem a kötelező

takarékosságra. A helyzet annyira súlyos ugyanis, hogy ha magunk előtt nem tesszük kötelezővé, ezt a takarékoságot, talán semmire se tudunk menni a nehéz helyzetben. A kötelező takarékoság pedig kényszerít, éppen úgy mint az adóvégrehajtó s így mégis csak össze tudunk gyűjteni valamicskét.

Az aradi Iparosok Hitelszövetkezet régi példa szerint bevezette a kötelező takarékoságot és pedig a heti betéti rendszerrel. Négy évig heti 5 vagy több leit fizet az iparos, illetve köteles fizetni az iparos és négy év után vagy a lányának ad egy kis hozományt vagy felszabadítja a fiát vagy más szükséges dologra használja fel. Ezzel meg van oldva a kevés tőkegyűjtés kérdése, amelyre éppen a mai nehéz viszonyok között talán még inkább szüksége van a társadalom minden rétegének, de leginkább az iparosnak, a kisiparosnak, aki — sajnos — nem igen élvez támogatást.

Ezek a betétesek évtársulatba vannak tömörülve. S amikor ezt megemlítjük lapunk hasábjain is, nem mulaszthatjuk el felhívni a devai ipartestület figyelmét is erre a rendszerre, erre a takarékosági módra.

Előzetes tudnivalók az adókiivetéshez

Az adóvallomások benyújtása 1930 január 1-én kezdődik és 1930 január hó 31-én fejeződik be.

Ez a terminus meghosszabbíthatik a nagy vállalatoknak 1930 február 15-ig valamint a részvénytársaságoknál a zárszámadásnak, a felügyelő bizottság által történt jóváhagyásáig, de legkésőbb 1930 április 30-ig.

Felhívjuk a figyelmét mindazoknak, akik adóvallomásokat kötelesek benyújtani, hogy a fenti terminusokat semmi körülmények között nem fogják meghosszabbítani.

Az állam 1930 évi januártól áprilisig eső évnegyedre járó adójárandóságát, az első foku adókiivető bizottság megállapításáig, az 1929 évi adóösszeg alapján, az 1927 november 15-iki, a közvetlen adókiivetésre vonatkozó kiegészítési törvény 5-ik paragrafusa alapján fogják ideiglenesen kiivetni.

Hogyan állítjuk ki az adóvallomásokat?

Az adóvallomásokat a következőképpen állítjuk ki:

a) A kereskedelmi, ipari és gyáripari, valamint a többi nem kereskedelmi jellegű foglalkozások után járó adót a 4 számú adóbevallási iven valljuk be; részvénytársaságoknál és mindazoknál a kereskedőknél és iparosoknál, akik rendes könyvelést vezetnek és rendes évi zárszámadást készítenek, a 4. bis számú adóbevallási iven.

b) A glóbal adót az 5-ös számú adóbevallási iven valljuk be.

c) A falusi lakosság ugyancsak a b) pont szerint vallja be glóbalis adóját, kivéve azokat a falusi lakosokat, akiknek 1929-ben 20000 leinél kevesebb jövedelmük volt. Ezek az egyének nem készítenek adóvallomást az 5-ös számú bevallási iv szerint. (Lásd alanti „Felmentések” c. pontot.)

A 4 bis és 5. számú adóbevallási iven az adóhivataloknál kaphatók.

Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az ivenken feltüntetett összes pontokat ki kell tölteni, mivel ellenkező esetben az adóvallomást hiányosnak tekintik és a bevalló ugyanazokat a következményeket viseli, mint azok, akik nem nyújtottak be adóvallomást.

Az adóvallomások kitöltésére és beadására vonatkozó utasítások az ivenken fel vannak tüntetve.

Mit kell bevallani?

Az ingatlanok után élvezett jövedelmet, akár mezőgazdasági birtokról, akár épületekről legyen szó, — miután azokat az összeírásnál már megadózták — csak a glóbalis adóvallomási ivenken kell bevallani és az 5-ös számú ivenken ugyanazokat az összegeket kell feltüntetni, amelyeket az egyenes adónál állapítottak meg.

Olyan ingatlanoknál, amelyek után még nem nyújtottak be adóvallomást, az egyenes adóvallomás a 3-as számú, a glóbalis adóvallomás az 5-ös számú iven készíthető el, annak megjelölésével, hogy az ingatlan milyen helyen fekszik és azzal a megjegyzéssel, hogy még nem volt megadóztatva.

A többi megadóztatható jövedelmek után szóló adóvallomások ugyanúgy készíthetők el, ahogy azokat az 1929 évre a bevallótól inkasszálták, vagy inkasszálni fogják, az adóvallomási ivenben feltüntetett utasítások alapján.

Amennyiben az 1929 évi jövedelem egy része — mint az osztalék és tantiemek — még ismeretlen, úgy azokat az összegeket kell bevallani, amelyeket ezen a címen 1929-ben az 1928 év részére kézhezvettek.

A törvényes adóleszállítások — családi vagy jelzálog terhek címén — a törvény 66-ik paragrafusa szerint a vallomások alapján kérendők, azok, akik nem nyújtanak be adóvallomást, elvesztik tehát a leszállításra vonatkozó jogukat.

Azoknak a bevallóknak az adóvallomását, akik saját maguk nem tudják a bevallást elkészíteni, az adóhivatal tisztviselői állítják ki a vallomást és — miután felvilágosították a törvény illetékes rendelkezéséről, a bevalló aláírja azt.

Felmentések.

1. Az az adófizető, aki 20000 lejnél kisebb jövedelemmel rendelkezik, úgy a saját, mint a felesége és a házasújszárúhoz tartozó családtagok jövedelmének figyelembevételével, fel van mentve a glóbalis adó benyújtása alól. Amennyiben azonban valami törvényes adó leszállítást akar kérni, családi, vagy jelzálog terhek címén, amely évente adandó meg, szintén köteles vallomást benyújtani az 5-ös számú bevallási iven.

A törpe jövedelmek után járó leszállítás, bevallás nélkül is megtörténik, úgy a falusi, mint a városi adóköri körzetekben.

2. Hasonlóképpen fel van mentve a glóbalis adóvallomás benyújtása alól az az adófizető, aki csak egyetlen jövedelmi forrással rendelkezik, legyen az kereskedelem, ipar vagy más szabadfoglalkozás, amelyet az illető adóköri területén üz, amelyet külön egyenes adó bevallással vall be; azzal a feltétellel azonban, hogy az egyenes adóvallomáson feltüntesse, hogy sem ő, sem a háztartáshoz tartozó családtagok más jövedelemmel nem rendelkeznek. Ez a megjegyzés egyenértékű a glóbalis adóvallomással és a családtagok miatt kért leszállítás e megjegyzés alapján adatik meg. Minden más címen beadott glóbalis-adó leszállítási kérés esetén, külön bevallás nyújtandó be az 5-ös számú iven.

Ha csak fizetésből vagy berendezésből eredő jövedelemmel rendelkeznek, a bevallás ugyanazon az iven (5. sz.) történik.

Felhívjuk a figyelmét mindazoknak, akik csak fizetésből eredő jövedelemmel rendelkeznek, hogy bevallásukat hiányosnak tekintik, ha nem mellékelik ahhoz a 19 model szerinti bizonylatot, az összes 1929-ben készpénzben vagy természetben kézhez vett fizetésről vagy járandóságokról. Ezeket a bizonylatokat azok kötelesek kiállítani és aláírni, akik a fenti járandóságot kifizették. Ezek a bizonylatok (adéverintá) az adóhivataloknál és a pénzügyigazgatóságoknál kaphatók.

3. Az az adófizető, akinek a jövedelme, legyen az glóbalis vagy egyenesadó, a múlt évi jövedelemhez képest nem változott, aki nem kér semmiféle leszállítást, lakhelye ahol a foglalkozást üzi, nem változott meg, nem változtatta meg foglalkozását sem, eltekinthet az adóvallomástól, amely esetben feltételezik, hogy fenntartja múlt évi vallomását, ami a jövedelmet illeti, de nem ami a családi terheket, vagy a jelzálogterhek miatt leszállítását illeti, amelyekre külön igazolás nyújtandó be minden esztendőben.

Ha tehát ezeket a leszállításokat 1930-ra is óhajtja elnyerni, bevallást kell benyújtson és igazolnia kell ezeket a terheket az adókiivetés alkalmával. (Lásd a hivatalos utasítás 172. § át is.)

Következmények.

Azok az adófizetők, akik a fentiek szerint nincsenek felmentve az adóbevallások benyújtása alól, vagy jövedelmük megváltozott és akik nem adnak be vallomást a hivatalos terminus alatt, vagy hiányos adóvallomást adnak be, hivatalból adóztatnak meg és azokat a büntetéseket kötelesek viselni, amelyeket a közvetlen adók egységesítésére és a kincstári követelések eltilkolására vonatkozó törvény előír.

Az adó kiivetése.

Az adókiivetés az adóhivatalnál történik, a kihirdetett napokon. Mindazokat az adófizetőket, akik adóvallomást adnak be, meg fogják idézni.

A hivatalból megadóztatottakat nem idézik meg.

Az adófizetők kötelesek az adókiivetési tárgyaláshoz a szükséges bizonylatokat és könyveket elhozni, viszont azok, akik nem kaptak idézést, a kihirdetett napokon jelentkezni tartoznak, téves adóztatások elkerülése végett.

A városi Interimár bizottság ülése

Déva város interimár bizottsága január 9-én rendes ülést tartott Perian Péter elnök elnöklésével az összes tanácsstagok részvételével.

Perian Péter évi jelentését olvosta fel a város 1929 évi ügyeiről, amelyért a bizottság dicséretet és köszönetet szavazott meg az agilis polgármesternek.

A bizottság Jakab Edmundnak bétisztításra adott engedélyt, Szendrey Mihály szinigazgatónak szinjátszásra 1930 júniusig tartó szézónra, Breier Sándor tűzoltóparancsnok javaslatára el atároziák, hogy a színházba 10 tűzoltókészülékét fognak venni. Errevonatkozólag árajánlatot fognak kérni.

A mészárosok a disznóhus árát 48-ról 54-re kérték felemelni, de a bizottság nem döntött a kérvény felett.

Az autótaxisok kérvényt adtak be, hogy a taxik száma 13-ban korlátoztassék. A bizottság elvileg elfogadta azzal, hogy külön szabályzatot fognak kidolgozni a taxisok részére. A kérvényt 10 autótulajdonos irta alá s kérvényüket a nehéz gazdasági helyzettel s Déva gazdasági életének aránylagos szegénységével indokolták.

„Az Aspirin-tabletták egyedülállók az egész világon“

Tudod-e, hogy én gyakori meghűlésem alkalmával kizárólag

Aspirin-tablettákat

veszek be? Ezek mindenkor nyomban segítenek. Jó ha nálad is kéznél vannak, de gondosan ügyelj az eredeti

„Bayer“

csomagolásra, a „Bayer-kereszt-tel“. Így biztos lehetsz az eredeti tabletták jószágában.

A kiskereskedők érdekében

Igen érdekes eszmét vetett fel egy szatmári nagykereskedő. A sok terv közül, melynek célja a kiskereskedők megmentése, semmiesetre sem lesz érdektelen a szatmári nagykereskedő tervének megismerése.

Ma, amikor a kiskereskedelem annyira a csőd szélén áll, hogy mondhatni, meglévő kis tőkét emészti fel, önkéntelenül vetődött fel a gondolat, hogy mit kellene tenni.

Az ország egész közgazdasági feljajdulása dacára majdnem teljes egészében megszavazták a Madgearu féle adótörvényt, mellyel kimondták a halálos ítéletet a vergődő kiskereskedelemre. Minden kiskereskedő külön dolgozva, külön kell tartson üzlethelyiséget. Fizetnie kell az adóhivatalok által megállapított adóösszegeket, melyek igen gyakran annyira méltánytalanok és súlyosak, hogy valósággal megbénítják a kereskedelmet.

A kiskereskedők csak áruházakba való tömörülésükkel menthetik meg haldokló egzisztenciájukat.

A probléma megoldását a külföldön már régen megcsinált rendszerre építi fel Weisz Zoltán, amint mondja — „A szószerint vett áruházat, melyben a bölcsőtől a koporsóig minden fel volt halmozva, először megbámulták, a reklámjait pedig megmosolyogták. Ez volt a félsiker. A városok sok ezer lakósa tódult az áruházakba s szinte felszippantotta az árukészletet. Arra is tekintettel kell lenni, hogy áruházakba tömörülve a jelenlegi sok kis tőke eggyé olvad és milliókat tesz ki. A rezszi költség így sokkal kevesebb s mindenütt mint nagy tőkével rendelkező vállalattal más-képpen beszélnek. A vállalat olcsóbb áron kapja az árut s olcsóbban árusíthatja.“

Ha tehát minden kisüzlet Romániában áruházakba tömörülne, a mostani egyforma sok kiadás lecsökkene, mint pl. üzletbér stb. s a horribilis rezsikülönbözet egymagában is biztosítaná a résztvevők megélhetését s így megvalósíthatnák azon reális üzleti célt, hogy nem azt drágán eladni a vevőnek, amire éppen szüksége van, hanem azt, amire nincsen éppen szüksége, olcsón, de készpénzért. A természetes és egészséges számítás nem az, hogy 30%-os haszon papirmalaszt maradjon, hanem az, hogy 3%-os haszon mellett tiszszerre felfokozott készpénz forgalommal a kitervezett jövedelmet valóságban elérje az ember.“

Előfizetési felhívás

1930 január hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Olvasóközönségünk eddig is tapasztalhatta, hogy igyekeztünk a köz érdekeit szolgálni és a magyar olvasóközönség igényeit kielégíteni. E célunk elérésében előfizetőink nagyban segítségünkre voltak azáltal, hogy előfizetéseikkel támogattak.

Tekintettel azonban arra, hogy a mai nehéz viszonyok között csak úgy tudjuk lapunkat fenntartani, ha előfizetőink pontosan küldik be a díjakat, felkérjük a hátralékosokat, hogy hátralékaikat mielőbb küldjék be, mivel tovább már nem várhatunk.

Előfizetési áraink:

Egész évre	200 lei
Félévre	100 lei
Negyedévre	50 lei

Egy példány ára 4 lei.

A „Déva és Vidéke”
kiadóhivatala.

Szilveszteri színelőadás Piskin

Híven a hagyományhoz, a szilveszteresti mulatságot most is a ref. egyház rendezte, midőn Csiky Gergely „Buborékok” c. 3 felv. vígjátékát adta elő Győre Ferenc és Vincze János rendezésében, a kipróbált műkedvelő gárdával, melynek mindkét nembeli ref. és kath. ifjak egyaránt buzgó tagjai. Csiky Gergely e szatirikus színműve, amaz örökbecsű színpadi alkotások közé tartozik, melyek aktuálisukat sohasem veszítik el. Sőt, éppen ma, amikor a divathóbort, a társadalmi léhaság, a „modern” anyák gyermeknevelési módszere s az — ugyancsak Csiky által pompásan szatirizált — „fenn az éryő, nincsen kas” mentálitás orgiáit üli, véresen és szomorúan aktuális volt. Pompás ötlet volt, ezt a nagyszerű, részben már elfeledett s még nagyobb részben, az új nemzedék által nem is ismert és éppen ezért mindenkinek annyira új és friss darabot a könyvtárszobák homályából a rivalda fényébe kiemelni. Sok mindent mutatott meg nekünk, ami bennünk hiba és emberi gyarlóság.

Az előadás? Istenem, olyan megszokottak a már sablonossá vált jelzők ugyebár? Hiszen vidéki műkedvelőkről lévén szó, a kritikus mindig egy kicsit hazabeszél, ugy-e? De mit tegyünk, ha magyar kulturát faluról-falura hordozó színtársulataink bennünket mindig mucsai mértékkel mérve, sohasem kényeztettek el. Jöhettek volna ide színpadot s kiállítást látni. Nem! Ezt Déva sem csinálhatja különben, csupán a tér tágasabb dimenzióiban mozogva. A hölgyek toalettjei: divatrevü. Pompás volt. Kissé talán már túlzás is, de gyönyörű. Szemkápráztató. Azonban itt a határ hölgyeim! Ne tovább! Mert aztán a sok külsőség a belső lényeg rovására megy!

Vincze János (Solmay) szerepében önmagát adta. Pompás volt, mint mindig. A multkor róla elmondott jelzőket fokozni csak pleonazmus lenne Antal Nelly (Szidonia)! Mint mondtam? Kinőtt az epizód szerepekből. Briliáns volt! Horváth Jolán, Csizmadia Juci, Telegdy Rózsi és Viktor Irma nagyszerű szólói voltak a kitünő együttesnek. Elekes Mancsi és Kiss Zulejka előbbi szerepléseiből ismert képességeiket, csillogtatták újból. Szeibig Adolf és Szabó Elemér már kedvencei a közönségnek.

Szabó Adolf, ki ezúttal debütált, ügyes színpadi jelenség. Még egy-két szereplés és az együttes egyik erőssége lesz. Szeibig Gusztó bemutatkozása nagyon sikeres volt. Herczegh Károly igen ügyes volt szerepében, míg Hugyecz László, Mikola Imre, Tokos Sándor és Hoffmann Ferenc kisebb szerepeinkben jól játszottak. Az est meglepetése volt Légenyi Albert, aki Morosan Demeter szerepében oly tökéleteset produkált, ami hivatásos színésznek is becsületére válnék.

A nagyszerű színpad s a díszletek előállítására ezúttal is a fáradhatatlan, derék, Polgár Lajos műizlését és tehetségét dicséri.

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által immár közel fél évszázadon át minden év tavaszán Budapesten rendezni szokott tenyészállatvásárok sorában 1930 március 20—25 napján a XXXIX. tenyészállatkiállítás és vásár megtartására kerül a sor, amelyet az egyesület ismét országos mezőgazdasági kiállítás és vásár keretében fog megrendezni.

A kiállítás rendezőbizottsága még szeptember hónapban megkezdte működését és azóta csendben, de annál nagyobb alaposítással folyik a kiállítás előkészítésének és szervezésének munkája, mert ehhez a kiállítás széles keretei és sokoldalúsága mellett most már hosszú időre van szükség. A rendezőbizottságnak sikerült már a figyelembe jövő államokban a kiállítás látogatói részére utazási kedvezményeket szerezni, valamint a vizum nélküli beutazásnak és a vízum utólagos kedvezményes megszerzésének engedélyezését is biztosítani. A magyar vasutak természetesen ez alkalommal is megadják a szokásos féláru utazás kedvezményét.

A rendezőbizottság az ismert címekre szétküldötte már a bejelentési lapokat a kiállítási szabályzattal együtt. A tenyészállatok bejelentési határideje január hó 15-ike, hogy a nagyszámú anyag elhelyezéséről és beosztásáról idejében gondoskodni lehessen. A többi kiállítási csoportban pedig február 1-ig fogadják el a bejelentéseket a rendezőség (Budapest, IX, Köztelek-utca 8), amely bármely kérdésben készséggel ad felvilágosítást és kívánatra megküldi a bejelentőlapokat.

HIREK

— **Házasság.** Reisz Ferenc budapesti postatakarékpénztári tisztviselő január 5-én tartotta esküvőjét Józsa Böske urleánnyal Budapesten. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **A város költségvetésére vonatkozólag a miniszter még nem adott utasítást.** A városok költségvetéseink összeállítása ez évben a közszéki választások miatt késik Erre vall ugyanis az, hogy a belügyminiszterium nem adott még semmi instrukciót az interimár bizottságoknak a költségvetések összeállítására. Így Déva 1930-as költségvetése sincsen készen.

— **Pályázat mérnöki és utmesteri állásra.** A dévai államépítészeti hivatal pályázatot hirdetett 3 utmesteri és egy III osztályú mérnöki állásra. A kérvényezők kérvényeiket a megyei prefektúrához kötelesek beadni 1930 február 15-ig déli 12 óráig. A későn érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

— **Halalozások.** Wulászky Jakab dévai kereskedő 44 éves korában 1930 január 10-én Déván hirtelen meghalt. A derék, szorgalmas és egész életét munkában töltött kereskedőt vasárnap fogják eltemetni.

Berényi Szilveszter dévai vágóhídi megbizott január 10-én meghalt.

— **Dr. Diósi orvos nem távozik el Déváról.** Utóbbi időben olyan hírek terjedtek el a városban, hogy Dr. Diósi Phoebus dévai orvos véglegesen Piskire szándékozik eltávozni. Ez a hír nem felel meg a valóságnak sőt arról adhatunk hírt, hogy Dr. Diósi Phoebus orvos dévai rendelőjét Röntgen vizsgálattal bővítette ki és kvarcfény és diatermia kezelést is eszközöl.

— **Uj mozi nyílik Déván.** Az „Astra” román kulturális egyesület elhatározta, hogy Déván új mozi fog nyitni. Az új mozi a Fehér Kereszt éttermében fogják felállítani. A gépház építéséhez már hozzá is fogtak, a Fehér Kereszt étterem egyik sarkában egyetlen pilléren fog nyugodni, amely alatt páholyt fognak elhelyezni. A terem mintegy 100 személy befogadására alkalmas.

— **A liberálisok is letették a megyei listát.** A nemzetiparasztpárt után elsőnek a liberális párt tette le a megyei listát a dévai törvényszéken. A liberálisok azonban csak a listafőt jelentették be Vulcu Ioan volt iparkamarai elnök személyében. A többi pártok minden valószínűség szerint nem tesznek le listát. Az avarcsánusoknak már pártközponti rendeletük van erre, a többi pártok pedig nem rendelkeznek olyan tömegekkel, hogy a husz százalék reményében is felvehessék a küzdelmet a kormánypárttal s az összes kisebbségekkel.

— **Kinevezték a sofförvizgáztató bizottság tagjait Déva,** mivel rendőrkveszturát kapott, sofförvizgáztató bizottsághoz is joga van. A bizottság tagjait a héten nevezték ki. Elnöke Dr. Maimuca Coonstantin dévai kvesztor tagjai pedig Segesdy Árpád főmérnök, a város részéről és Igna György mechanikus mint szakértő.

— **Zenemű ujdonság.** „Levelek a multból” (O pagină din trecut) címen új zongoramű jelent meg Dimitriu tábornokné a bukaresti zenekonzervatórium volt kintüntetett növendékétől. A neves szerző most megjelent szép szerzeménye V. Laufer könyvkereskedésében kapható.

— **Január 30-án lesz az első sofförvizsga.** Az új sofförvizgáztató bizottság, amely a dévai kveszturán fog működni s az egész megyéből vizsgáztatja a jelentkezőket, néhány hét múlva megkezdí működését. Az első vizsga január 30-án a délelőtti órákban lesz a dévai kveszturán.

— **Elköltözik a rendőrség.** Tekintettel arra, hogy a dévai rendőrség, mivel Déva kveszturát kapott, létszámban és hatáskörben megnagyobbodott s így a polgármesteri hivatal alatti helyiségekben eddig is csak zsufoltan fért el, a kvesztura teljesen elköltözik és pedig a Principele Carol (Hunyadi-ut) 11 szám alatti emeletes épületbe, amelyet bérbe vett. A költözködés már a jövő héten meg fog indulni.

— **A csángótelepen villanyvilágítás lesz.** Az interimár bizottság csütörtöki ülésén foglalkozott Palkó László, valamint Csoboth Lajos és T-sai csángótelepi lakosok kérésével és elhatározták, hogy a Berihelot-utcában 3 lámpát fognak felállítani, s a Dr. Gróza Péter, Petroasa s Elisabeta utcák villanyvilágítására vonatkozólag a villanyteleptől árajánlatot fog kérni.

— **Nincs víz a dévai kutakban.** Mintegy két éve a dévai kutakban a vízmennyiség megcsappant, úgy, hogy több kut tejesen kiszáradt. A városi interimár bizottság csütörtöki ülésén az Orient konzorcium kérvényét is tárgyalták, amelyben jelentik, hogy a Fehér Kereszt kutjaiban nincsen víz. A város megvizsgálja az ügyet.

— **Moldován Márton elhagyta a dévai ügyészség fogházát.** Moldován Márton mint annak idején megirtuk a lupényi ügy miatt volt letartóztatva. Többször fordult a törvényszékhez szabadonbocsátatásáért, azonban azt eddig nem teljesítették. Legutóbb Dr. Grossmann Miksa ügyvédje kérvényére szabadlábra helyezték, úgy, hogy a szocialista munkásvezér szerdán már el is hagyta a dévai ügyészség fogházát.

— **Holttestet találtak az országuton.** A Déva-Brádi országuton Alsólunkoj község közelében a napokban egy öreg ember hullájára bukkan-tak. A hatóság kiszállott s megállapították, hogy a hulla egy Adtik József brádi 82 éves koldussal azonos, aki a szomszédos községbe akart menni s utközben szívszélhűdés érte. Az eltemetésére az engedélyt a hatóság megadta.

— **Lövöldöző fiatal emberek.** A jókedv már nem egyszer gyászt és bánatot okozott. Így történt es az Algyógy melletti Valeni községben is, ahol négy fiatalember összeállított s jókedvből fegyvereiket a nyit utcán sütögették el, ami által két egyént súlyosabban megsebesítettek. Az eljárást a fiatal emberek ellen megindították.

— **Köszönetnyilvánítás.** A piskii református Egyház már hagyományossá vált szilveszter-esti multságát egy szineladás keretében az idén is megtartotta. Miután a szereplő műkedvelők neveit és megérdemelt méltatásukat avatott kezek által megírva e lap igen tisztelt olvasói egy külön közleményben találjuk meg: én e helyen csak köszönetemet óhajtom kifejezésre juttatni. Igen, a leg-hálásabb köszönetemet egyfelől ama derék műkedvelőkkel szemben, akik időt, erőt, fáradságot nem sajnálva, sőt tetemes áldozatot is hozva, minden lehetőt megtettek arra nézve, hogy ez az est erkölcsileg oly fényesen sikerüljön, mint ahogy Isten segédelmével sikerült is. De másfelől hálás köszönetemet kell kifejeznem névszerint: Sácárean Péter, Hirsch, Steiner, Marjay és Zeidner kereskedő urakkal szemben, kik az előadáshoz szükséges összes kellékeket díjtalanul és szíves készséggel bocsátották a műkedvelők rendelkezésére. Még sokan fáradoztak vagy munkájukkal vagy adományukkal az est sikere érdekében. Ugy hiszem, nem tudják, ha névleg nem említem fel őket. Nem említem fel, mert tudom, hogy ezek többnyire mind olyanok, kik fáradaimalk jutalmát, jótékonyságuk örömet lelkük helybenhagyásában találják fel. Végül hálás köszönetemet nyilvánítom a szép számmal megjelent közönséggel szemben, akiket úgy hiszem nem annyira a mulatozás vágya, mint inkább a jótékonyság gyakorlása hozott ily szép számmal össze. A kegyelem Istene áldja meg őket és szentelje meg életüket! Juhász Izidor, ref. lelkész.

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Alólirott 1929 október 28. napján Mahler Lipót dévai asztalos urat hirtelen felhőborodásban inzultáltam. A történetek felett sajnálatomat fejezem ki.

Preisich Mór.

2. 1-1

**Fényképezők
és amatőrök
figyelmébe!**

Teljesen friss külföldi

fényképezési cikkek

vegyszerek, lemezek, papírok

ÉRKEZTEK

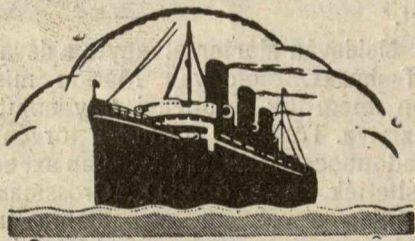
és az eddigi árnál olcsóbban beszerezhetők.

Fényképezőknek árendemény!

Fényképező gépek gyári lerakata.

Állandó raktár összes fényképezési kellékekből.

V. LAUFER, DEVA.

Kitűnő utazás

HAMBURG-ból

a **HAMBURG-AMERIKA LINIE**-vel

DÉLAMERIKÁBA

(Argentína, Uruguay, Chile,

KÖZÉPAMERIKÁBA

(Columbia, Venezuela, Cuba Mexico)

KANADÁBA és ÉSZAKAMERIKÁBA

elsőrendű gőzöskkel. Kitűnő elhelyezés és ellátás.

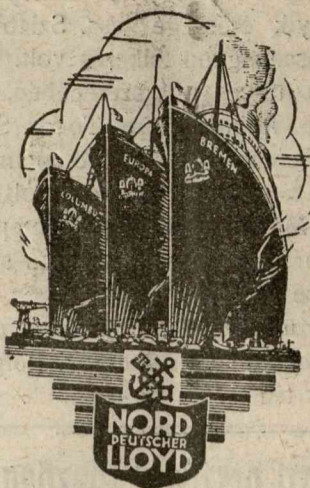
Felvilágosítások és ismertető díjmentesen haphatók:

HAMBURG-AMERIKA LINIES. A. R.

Lazarovitz L. H. vezérigazgató.

Cluj, Str. Regele Ferdinand 69. Timișoara, Str. Mercy 2.

216 5-11 București, Calea Griviței 183.

Északnémet Lloyd-Brema

Rekord utat ért el
a D. BREMEN
50.000 tonnás ha-
jója az utat Eu-
rópától Newyorkig
4 nap és 14 óra
alatt tette meg.

229 8-30

Rendszeres utazások minden irányba, különösen az amerikai
**Egyesült Államokba, Cubába, Braziliába,
Uruguayba, Argentiniába és Canadába.**

Elsőrendű német konyha, kitűnő kiszolgálás, modernül berendezett új hajók.

Bővebb felvilágosítást nyújt a romániai főügynökség:

Norddeutscher Lloyd -- F. Missler

Bukarest, Il. Calea Griviței 130, bejárat a Str. Polizu 2. sz. alatt.

Timișoara, Str. S. C. Brătianu 5.

Arad, Bd. Reg. Ferdinand 63—65.

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 145.

Cernăuți, Str. S. C. Brătianu 3.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYVIZ

a gyomorégést megszünteti, epe és máj bántalmaknál a görcsös fájdalmakat enyhíti, influenzánál, köhögésnél, vagy rekedtségnél,

hatása felülmúlhatatlan mivel a legjobb nyálkaoldó és köptető. 183 19—

Kapható minden fűszerüzletbe.

Eladó adómentes új ház,

uri lakás, közel a főtérhez.

264

Cím a kiadóhivatalban

6—

Üzleti és reklám

nyomatványokat és könyvkötőmunkákat olcsón és izlésesen készít a

Laufer-nyomda és könyvkötészet

DEVA, Str. Reg. Maria 12. Telefon 35.

Postal rendelések gyorsan és pontosan elkészülnek.

AUTÓJAVÍTÓ-MŰHELY

A dévai villamostelep

modernül berendezett autójavító-műhelye szavatosság mellett vállal mindenféle gépmunkát.

Esztergamunkák, hegesztés, autóvillamossági szakmunkák, ugymint dinamók tekerése, javítása, accumulatorok felirissítése, töltése és javítása.

Gummi-vulkanizálási munkák

gyorsan, pontosan és jutányos áron eszközöltetnek. Sár- és hócipők olcsón és gyorsan javíttatnak.

Villamossági szaküzlet.

A Str. Regina Maria 19 sz. a. lévő villamossági üzlet izléses csillárválasztékkal, villamos főzőedényekkel, vasalókkal, porszívó- és mosógéppel, különféle ventilátorokkal áll a közönség rendelkezésére.

Reklám izzólámpa-árak.

Ganz-féle electro-motorok, szivattyúval összeépített motorok, benzomotorok, benzinelokomobilok és benzinelektromos aggregátok házivilágítás céljára.

Mindennemű villamos-szerelési anyagok és rádiókészülékek.

Elsőrendű Columbia gramofonok és a legújabb slágerlemezek!

34

45—

SZIVES FIGYELMÉBE.

274 4—

Kartelen kívüli

villanykörtek árai.

NORMÁL KÖRTEK: 16, 25, 32, 50 gyertyafényű
Lei: 40, 45

WATTES " 40, 60, 75, 100, 150
Lei: 45, 52, 65, 85, 120

Ezenkívül minden üveg és porcellán áru a legolcsóbb napi árakkal.

Gál Béla üveg és porcellán üzlete **Déván**